

## სტრატეგიული კომუნიკაციები და სამოქალაქო მედეგობა: უსაფრთხოების გამოწვევების დაძლევის თანამედროვე მიდგომები

მარინა გორდელაძე

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის  
საინჟინრო ეკონომიკის, მედიატექნოლოგიებისა და  
სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დოქტორანტი  
gordeladzemarika@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0000-5774-3997>

DOI: 10.52340/splogos.2025.03.08

### აბსტრაქტი

თანამედროვე საინფორმაციო ეპოქაში, სადაც კრიზისები, სამხედრო კონფლიქტები და ჰიბრიდული საფრთხეები ყოველდღიურად ცვლიან გლობალურ დღის წესრიგს, სტრატეგიული კომუნიკაცია განიხილება როგორც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მექანიზმი, რომელიც სახელმწიფოს, საზოგადოებასა და უსაფრთხოების სისტემებს ეხმარება აღნიშნულ გამოწვევებთან გამკლავებასა და სამოქალაქო მედეგობის გაძლიერებაში.

სტატიაში განხილულია სტრატეგიული კომუნიკაციის თეორიული საფუძვლები და მისი როლი კრიზისულ პირობებში სამოქალაქო მედეგობის უზრუნველყოფისათვის. სტრატეგიული კომუნიკაცია გულისხმობს მიზანმიმართულ, კოორდინირებულ ზემოქმედებას ინდივიდებსა და ჯგუფებზე ნდობის განმტკიცების, ეროვნული ერთიანობის უზრუნველყოფისა და საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების გზით. კვლევაში გაანალიზებულია არსებული აკადემიური ლიტერატურა და გამოყენებულია შემთხვევის კვლევის მეთოდოლოგია. ემპირიული მაგალითები მოიცავს 2022 წლის რუსეთ-უკრაინის ომის განმავლობაში სტრატეგიული კომუნიკაციების გამოყენების პრაქტიკას, რომელიც ეფუძნება საერთაშორისო მედიაანალიტიკასა და დეზინფორმაციის შემთხვევების განხილვას.

კვლევის მონაცემები ცხადყოფს, რომ საინფორმაციო გარემოს ეფექტიანი მართვა ისეთივე მნიშვნელოვანი მატარებელია, როგორც კლასიკური სამხედრო ოპერაციები. სტრატეგიული კომუნიკაციები კი, ხელს უწყობს ეროვნული ნარატივის დაცვას, აგრესორის შეკავებას, საზოგადოების მობილიზაციას და საერთაშორისო მხარდაჭერის მოპოვებას, რითაც არსებითად აძლიერებს სამოქალაქო მედეგობას.

**საკვანძო სიტყვები:** სტრატეგიული კომუნიკაციები, სამოქალაქო მედეგობა, საინფორმაციო ომი, დეზინფორმაცია, კრიზისი/სამხედრო კონფროტაციები

## Strategic Communication and Civil Resilience: Modern Approaches to Overcoming Security Challenges

Marina Gordeladze

PhD Student,

Faculty of Engineering Economics, Media Technologies and Social Sciences,

Georgian Technical University

[gordeladzemarika@gmail.com](mailto:gordeladzemarika@gmail.com)

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0000-5774-3997>

### Abstract

In the modern information age, where crises, military conflicts, and hybrid threats continuously reshape the global agenda, strategic communication is regarded as one of the key mechanisms that enables states, societies, and security systems to cope with these challenges and strengthen civil resilience. This article examines the theoretical foundations of strategic communication and its role in ensuring civil resilience under crisis conditions. Strategic communication implies purposeful and coordinated influence on individuals and groups through the reinforcement of trust, the promotion of national unity, and the enhancement of public awareness. The study analyzes existing academic literature and employs the case study methodology. Empirical examples include the practice of strategic communications during the 2022 Russia–Ukraine war, based on international media analysis and the examination of disinformation cases. The findings demonstrate that effective management of the information environment is as crucial as traditional military operations. Strategic communications contribute to the protection of the national narrative, the deterrence of the aggressor, the mobilization of society, and the acquisition of international support, thereby substantially reinforcing civil resilience.

**Keywords:** Strategic Communication, Civil Resilience, Information Warfare, Disinformation, Crisis/Military Confrontations

**სტატიის მიზანია** გაანალიზოს სტრატეგიული კომუნიკაციების როლი კრიზისისა და სამხედრო კონფრონტაციის დროს სამოქალაქო მედეგობის უზრუნველყოფის პროცესში და წარმოაჩინოს ამ კონცეფციის მნიშვნელობა საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის კონტექსტში.

**კვლევის სიახლე** მდგომარეობს მის ინტეგრირებულ მიდგომაში. ნაშრომი აერთიანებს თეორიული და ემპირიული ანალიზის კომპონენტებს და საერთაშორისო პრაქტიკის, განსაკუთრებით რუსეთ-უკრაინის 2022 წლის ომის დროს, უკრაინის შემთხვევის შესწავლით ცდილობს სტრატეგიული კომუნიკაციის

პრაქტიკული მნიშვნელობის/ეფექტის გამოვლენას საზოგადოების მედეგობის გაძლიერების თვალსაზრისით.

მეთოდოლოგიურად, სტატიაში გამოყენებულია ლიტერატურის ანალიზისა და შემთხვევის კვლევის მეთოდები, რაც საშუალებას იძლევა შეფასდეს ინფორმაციული ოპერაციების გავლენა საზოგადოებრივ ქცევაზე და ნდობის მექანიზმებზე. ასევე, გამოიკვეთოს კომუნიკაციური სტრატეგიების ეფექტიანობის განმსაზღვრელი ფაქტორები.

### შესავალი

თანამედროვე გლობალურ გარემოში, სადაც ინფორმაციის ნაკადები პირდაპირ ზემოქმედებს პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური პროცესების დინამიკაზე, სტრატეგიული კომუნიკაცია სახელმწიფო მმართველობისა და უსაფრთხოების პოლიტიკის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს. განსაკუთრებით კრიზისის დროს კომუნიკაციის ეფექტიანობა განსაზღვრავს საზოგადოების ნდობის, კოორდინაციისა და მედეგობის ხარისხს. შესაბამისად, სტრატეგიული კომუნიკაციის სისტემური განვითარება განიხილება როგორც ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი წინაპირობა სახელმწიფოს სტაბილურობისა და სტრატეგიული მიზნების მიღწევისათვის.

სტრატეგიული კომუნიკაცია განისაზღვრება როგორც სისტემური ადაპტაციის უნარი, რომელიც ეფუძნება აქტორების ღირებულებებისა და ინტერესების გათვალისწინებას, რაც ასევე, გულისხმობს ყოვლისმომცველ, ინტეგრირებულ მიდგომას სტრატეგიული მიზნების მიღწევის პროცესში.

### სტრატეგიული კომუნიკაციები და სამოქალაქო მედეგობა: არსი, მიზანი და მნიშვნელობა

სტრატეგიული კომუნიკაციების არსს წარმოადგენს ინდივიდებსა, ჯგუფებსა და ინსტიტუტებზე მიზნობრივი ზემოქმედება განწყობებისა და ქცევის შეცვლის მიზნით. სტრატეგიული კომუნიკაციის ფარგლებში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს კომუნიკაციის ყველა არხისა და არსებული რესურსის მობილიზება. ეფექტიანი ზეგავლენის უზრუნველყოფისათვის აუცილებელია მათი სისტემური, კოორდინირებული გამოყენება, რაც განაპირობებს ერთიან, უწყვეტ და შედეგზე ორიენტირებულ მოქმედებას.<sup>82</sup>

<sup>82</sup> აღნიშნული თ., *სტრატეგიული კომუნიკაციების სახელმძღვანელო*. (თბილისი: საქართველოს სტრატეგიისა და განვითარების ცენტრი), (2024). <https://www.csd.org.ge/storage/files/doc/stratcom-sakhe.pdf> (04.10.2025).

სტრატეგიული კომუნიკაციების როლი განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა მრავალი საფრთხისა და კრიზისის წინააღმდეგ ბრძოლაში. კვლევა „სტრატეგიული კომუნიკაციების პროფესიონალების სფერო – ახალი კვლევითი დღის წესრიგი საერთაშორისო უსაფრთხოებისთვის“ – ავტორები ნიკოლას მიქელსენი (King's College London) და ტომას კოლლი (Royal Military Academy Sandhurst) განმარტავენ, თუ როგორ იყენებენ საერთაშორისო აქტორები პოლიტიკური კომუნიკაციის ინსტრუმენტებს, როგორცაა პროპაგანდა, ჰიბრიდული ომი, ფეიკ ნიუსები და არჩევნების მანიპულირება, რათა შექმნან და გაანეიტრალონ საფრთხე. ავტორები მიუთითებენ, რომ სახელმწიფოების შესაძლებლობები ამ სფეროებში ხშირად ჩამოუვარდება კონკურენტებისას, რის საპასუხოდაც სტრატეგიული კომუნიკაცია ჩამოყალიბდა, როგორც პრაქტიკული და თეორიული მიდგომა, რომელიც ეხმარება სახელმწიფოებს ინფორმაციული გარემოს უკეთ მართვაში. სტრატეგიული კომუნიკაცია ქვეყნის სტაბილურობისა და საზოგადოების მედეგობის განმტკიცების უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია.<sup>83</sup>

ოქსფორდის ლექსიკონის მიხედვით **resilience** (ქართულად – მედეგობა) ნიშნავს სირთულეებისა და სიძნელეების შემდეგ ადამიანის მიერ ძალების აღდგენის შესაძლებლობას და, ასევე, საგნის, ნივთიერების ან/და ობიექტის ფორმაში ჩადგომის/დაბრუნების უნარს.<sup>84</sup>

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაციის NATO-ს განმარტებით, მედეგობა არის ინდივიდუალური და კოლექტიური შესაძლებლობა მოემზადო, წინააღმდეგობა გაუწიო, უპასუხო და სწრაფადვე მოახერხო რეაბილიტირება შოკის ან დამაზიანებელი მოვლენების პირობებში და უზრუნველყო ალიანსის აქტივობების განგრძობადობა.<sup>85</sup>

სამეცნიერო ლიტერატურაში, სამხედრო დოქტრინებსა თუ სახელმწიფო სტრატეგიულ დოკუმენტებში აღნიშნული ტერმინი ნიშნავს საგნის ან ინდივიდის უწყვეტი განვითარების შესაძლებლობასა და უნარს წნეხის, ზეწოლის, პრობლემის სირთულის მიუხედავად, აღიდგინოს ძალები და პირვანდელ ნიშნულს დაუბრუნდეს. საქართველოს, რომელსაც ოფიციალურად აქვს გაცხადებული, რომ სურს ევროკავშირის წევრობა, მედეგობის გაძლიერება სამოქალაქო მზაობის გზით, ეროვნული უსაფრთხოების ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი უნდა იყოს. ასევე,

<sup>83</sup>Nicholas Michelsen and Thomas Colley. “The Field of Strategic Communications Professionals: A New Research Agenda for International Security.” *European Journal of International Security* 4, no. 1 (2019): p. 61–78. <https://doi.org/10.1017/eis.2018.9> (07.10.2025).

<sup>84</sup> Oxford Learner's Dictionaries, *Resilience*, <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/resilience?q=resilience> (04.10.2025).

<sup>85</sup> NATO, *Resilience in NATO* (2023), [https://www.act.nato.int/article/resilience-in-nato/?utm\\_source=chatgpt.com](https://www.act.nato.int/article/resilience-in-nato/?utm_source=chatgpt.com) (04.10.2025).

თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ საქართველოსთვის უსაფრთხოების მთავარი გამოწვევაა რუსეთი და რუსული პროპაგანდა/დეზინფორმაცია, ამ თვალსაზრისით, სამოქალაქო მედეგობის გაზრდისათვის ზრუნვა საქართველოსთვის აქტუალური და აუცილებელი ამოცანაა.

**სტრატეგიული კომუნიკაციების პრაქტიკული ფუნქციები – რა შეუძლია სტრატეგიულ კომუნიკაციას და როგორ აძლიერებს სამოქალაქო მედეგობას:**

**საზოგადოების ინფორმირება და განათლება:** კრიზისის დროს ზუსტი და დროული ინფორმაციის მიწოდება ამაღლებს მოქალაქეთა ცნობიერებას საფრთხის, სახელმწიფო რეაგირების და შესაძლო სცენარების შესახებ, რაც აძლიერებს ნდობასა და მხარდაჭერას, ნდობას მთავრობის ხელმძღვანელების მიმართ.

**მობილიზაცია და ერთიანობა, ნდობა:** ეფექტიანი კომუნიკაცია აერთიანებს საზოგადოებას საერთო მიზნის გარშემო და ამაღლებს წინააღმდეგობის უნარს – „ბრძოლის ჟინს“.

**ერთიანი ნარატივის შექმნა:** კრიზისის დროს, ეროვნული ერთიანობის შენარჩუნება კრიტიკულად მნიშვნელოვანია. სტრატეგიული კომუნიკაციები ხელს უწყობს ერთიანი ნარატივის შექმნას საზოგადოებაში. ამ დროს არ აქვს მნიშვნელობა პოლიტიკურად სხვადასხვა მხარეს მყოფ ადამიანებს, ან, პოლიტიკურ განხეთქილებებს. ეროვნული იდენტობისა და საერთო ღირებულებების ხაზგასმა ხელს უწყობს შიდა პოლიტიკური განსხვავებების გადალახვას, საზოგადოების სოლიდარობასა და მზაობას გარე საფრთხეების წინააღმდეგ და საერთო მიზნის – ქვეყნის დაცვის გაძლიერებას.

**დეზინფორმაციისა და პროპაგანდის წინააღმდეგ ბრძოლა:** კონფლიქტების/კრიზისების დროს მოწინააღმდეგე მხარე იწყებს დეზინფორმაციულ კამპანიებს და აქტიურად ახორციელებს მიზანმიმართულ პროპაგანდას მეორე მხარის წინააღმდეგ. მათი მიზანია საზოგადოებაში დაბნეულობის/ქაოსის შეტანა, საზოგადოებრივი მორალის შერყევა და სამთავრობო ინსტიტუტების მიმართ საზოგადოების ნდობის შელახვა. სწორედ სტრატეგიული კომუნიკაციებია აუცილებელი „მტრის“ ძალისხმევის წინააღმდეგ საბრძოლველად, ყალბი ნარატივების გასარკვევად და გასაბათილებლად, დეზინფორმაციის გამოსავლენად, სამთავრობო ინსტიტუტებისა და თავდაცვის შესაძლებლობებისადმი ნდობის განსამტკიცებლად.

**საერთაშორისო მხარდაჭერის მოპოვება:** სტრატეგიული კომუნიკაციების ძალისხმევა ქვეყნის შიდა აუდიტორიის გარდა, მიმართულია საერთაშორისო აუდიტორიაზეც, რითიც ცდილობს მოკავშირეებისა და პარტნიორების დიპლომატიური, ეკონომიკური და სამხედრო მხარდაჭერის მოპოვებას. ეფექტური

კომუნიკაციით შესაძლებელია სხვა ქვეყნის დარწმუნება უზრუნველყონ პოლიტიკური, ეკონომიკური ან, თუნდაც, სამხედრო დახმარება.

**გადაწყვეტილებისა და შეკავების დემონსტრირება: ლეგიტიმურობის შენარჩუნება:** მკაფიო შეტყობინებები ამყარებს სახელმწიფოს ლეგიტიმურობას და ამცირებს აგრესორის ქმედებების ალბათობას. ეფექტური, მიზანმიმართული სტრატეგიული კომუნიკაციები სახელმწიფოს საშუალებას აძლევს, არა მხოლოდ ბრძოლის ველზე, არამედ საზოგადოებისა და საერთაშორისო თანამეგობრობის ცნობიერებაში დაიკავოს მტკიცე პოზიცია, რაც გადამწყვეტია კრიზისისა და სამხედრო კონფრონტაციის პირობებში.

**უკრაინის მაგალითი: სტრატეგიული კომუნიკაციები, როგორც ინსტრუმენტი სამოქალაქო მედეგობის გაძლიერებაში**

2022 წლის რუსეთ-უკრაინის ომმა ნათლად აჩვენა, რომ კლასიკურ სახმელეთო ბრძოლასთან ერთად გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს საინფორმაციო სივრცის კონტროლს. სტრატეგიული კომუნიკაციების ეფექტიანმა გამოყენებამ უკრაინისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობა შეიძინა. ომის დაწყებამდე რუსეთი აქტიურად ამზადებდა ნიადაგს საინფორმაციო თავდასხმებისთვის სხვადასხვა მედიაპლატფორმებით, ექსპერტების გამოყენებითა და დეზინფორმაციული ნარატივების გავრცელებით. მხოლოდ EUvsDisinfo-ს ბაზამ უკრაინის წინააღმდეგ კრემლის დეზინფორმაციის 6000-ზე მეტი შემთხვევა დააფიქსირა.<sup>86</sup> ომის პირველივე თვეებში უკრაინამ თავდაცვის სტრატეგიული კომუნიკაციები წარმატებით გამოიყენა როგორც შიდა, ისე საერთაშორისო საზოგადოების მობილიზაციისთვის. საინფორმაციო ბრძოლა გახდა კონფლიქტის ერთ-ერთი მთავარი ასპექტი. რუსეთი ცდილობდა დესტაბილიზაციასა და დასავლეთის მხარდაჭერის შეფერხებას, ხოლო უკრაინა საკუთარი სუვერენიტეტის ლეგიტიმაციის გაძლიერებასა და საერთაშორისო მხარდაჭერის მოპოვებას. მედეგობის მაღალი ხარისხი მთავრობების მხრიდან ეფექტიანი ანგარიშვალდებულებისა და პროაქტიული ინფორმირების შედეგად მიიღწევა, როდესაც მოქალაქეები ნათლად და გარკვევით ხედავენ თავიანთ თავს საკუთარი ქვეყნის მშენებლობაში. რუსეთ-უკრაინის ომის დაწყებიდან რამდენიმე თვეში ნათელი გახდა და გამოჩნდა, რამდენად ეფექტიანად გამოიყენა უკრაინის ხელისუფლებამ თავდაცვის სტრატეგიული კომუნიკაციები საკუთარი და საერთაშორისო საზოგადოების მობილიზებისთვის.

**2022 წლის რუსეთ-უკრაინის ომში რუსული დეზინფორმაციის მაგალითები:**

<sup>86</sup> EUvsDisinfo, *"The Kremlin's Playbook: Fabricating Pretext to Invade Ukraine - More Myths,"* (2022), <https://euvsdisinfo.eu/the-kremlins-playbook-fabricating-pretext-to-invade-ukraine-more-myths/> (accessed 7.10.2025).

**ბუჩას მოვლენები (მარტი 2022) – დეზინფორმაცია:** რუსული მედია ამტკიცებდა, რომ რუსული ძალების მიერ ჩადენილი ძალადობა, რომელიც მსოფლიოს მიერ ომის დანაშაულად აღიქმებოდა უკრაინის დადგმული იყო. ეს კამპანია მიზნად ისახავდა რუსეთის პასუხისმგებლობის შემცირებას და დასავლური მხარდაჭერის შესუსტებას.<sup>87</sup>

**„ნეონაციტური უკრაინა“ – რუსულ მედიასა და სოციალურ ქსელებში აქტიურად ვრცელდებოდა ნარატივი, რომ უკრაინის ხელისუფლება ნეონაციტურ იდეოლოგიაზე იყო დაფუძნებული. ეს პროპაგანდა ემყარებოდა „აზოვის პოლკზე“ გაყალბებულ მასალებს. TikTok-სა და YouTube-ზე რუსული პროპაგანდა ავრცელებდა ვიდეოებს, სადაც ცდილობდნენ „დაემტკიცებინათ“, რომ აზოვის წევრები მშვიდობიან მოსახლეობას ძარცვავდნენ ან აწამებდნენ, თუმცა, ეს მასალები ხშირად ყალბი იყო, ან კონტექსტიდან ამოგლეჯილი, რაც მიზნად ისახავდა საერთაშორისო აუდიტორიის შეხედულებების მანიპულაციას.<sup>88</sup> რუსეთის თავდაცვის სამინისტროს სპიკერის, იგორ კონაშენკოვის, განცხადებები „აზოვის“ დაჯგუფების შესახებ აქტიურად შუქდებოდა რუსულ ტელეარხებზე და საინფორმაციო სააგენტოებში.**

**მარიუპოლის თეატრის დაბომბვა:** რუსული მედია თავდაპირველად ამტკიცებდა, რომ უბედური შემთხვევა უკრაინელი სამხედროების მიერ იყო გამოწვეული, თუმცა, ფაქტებით დადასტურდა, რომ თავდასხმა რუსული ავიაციიდან განხორციელდა. ასევე, მსგავს დეზინფორმაციას ავრცელებდა რუსული მხარე **მარიუპოლში სამშობიარო სახლის დაბომბვისას**, თუმცა, საერთაშორისო მტკიცებულებებმა აჩვენა, რომ ეს იყო რუსული ავიაციის შეტევა.<sup>89</sup>

**სანდო წყაროების დისკრედიტაცია:** რუსულმა არხებმა, RT-მ და Sputnik-მა ომის მიმდინარეობის პერიოდში გაავრცელეს CNN-ის ყალბი – დადგმული რეპორტაჟი, რომელიც თითქოს ქალაქ ლვოვში ნავთობის საწყობის აფეთქებას აშუქებდა. ვიდეოში „შეცდომით“ იყო ნაჩვენები მეხანძრეები, რომლებსაც კანადური უნიფორმები ეცვათ, რაც მიზნად ისახავდა დასავლეთის „ჩარევას“ უკრაინაში.

<sup>87</sup>Kayleen Devlin and Olga Robinson, "Ukraine crisis: Is Russia waging an information war?", *BBC News*, 23.02.2022. <https://www.bbc.com/news/60292915> (07.10.2025).

<sup>88</sup>The Digital Forensic Research Lab, "Undermining Ukraine: How Russia widened its global information war in 2023," (2024) <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/undermining-ukraine-how-russia-widened-its-global-information-war-in-2023/> (07.10.2025).

<sup>89</sup>Luiz Romero. "How a Purported Fact-Checking Site Spreads Russian Propaganda", *Global Investigative Journalism Network*. 01.09.2022 <https://gijn.org/stories/how-a-purported-fact-checking-site-spreads-russian-propaganda/> (07.09.2025).

ავტორიტეტულმა გამოცემამ *Deutsche Welle*-მა გამოიძია და გამოააშკარავა, რომ ეს ვიდეო იყო ფალსიფიცირებული.<sup>90</sup>

## 2022 წლის რუსეთ-უკრაინის ომში უკრაინის საინფორმაციო სტრატეგიები:

უკრაინამ საინფორმაციო ომში წარმატებით გამოიყენა სოციალური მედია და საერთაშორისო არხები. უკრაინის პრეზიდენტი, ვოლოდიმირ ზელენსკი ყოველდღიურად მიმართავდა მოქალაქეებსა და მსოფლიოს ლიდერებს მესიჯებით, რომლებიც ემოციურ და მობილიზაციისკენ მიმართულ შინაარსს ატარებდა. უკრაინამ შექმნა **#StandWithUkraine** ჰეშტეგი, რომელიც მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში მოქალაქეებსა და პოლიტიკოსებს მოუწოდებდა უკრაინის მხარდაჭერისკენ. უკრაინა აქტიურად ცდილობდა გაებათილებინა რუსეთის დეზინფორმაციული კამპანიები და ეწარმოებინა კონტერპროპაგანდისტული კამპანიები. უკრაინის ოფიციალურმა წარმომადგენლებმა შეძლეს მტკიცებულებების წარდგენა რუსეთის სამხედრო დანაშაულების შესახებ. უკრაინულმა მედიამ აქტიურად გაავრცელა სამოქალაქო ობიექტების დაბომბვისა და ჯარისკაცების ქმედებების შესახებ ინფორმაცია, რათა დაემტკიცებინა რუსეთის არაერთი დანაშაული. აქვეყნებდა შესაბამის ვიდეომასალებსაც.

უკრაინამ ასევე, გამოიყენა ჰიბრიდული ომის ერთ-ერთი კომპონენტი – **ლოზიზმი**, რომლის მიზანიც იყო დასავლური ქვეყნების აქტიური ჩართვა სამხედრო დახმარებაში და ეკონომიკური სანქციების გატარება რუსეთის წინააღმდეგ. ამ დროს, უკრაინამ მიიღო ევროსაბჭოს და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერა. უკრაინის საგარეო საქმეთა სამინისტრო აქტიურად მუშაობდა აშშ-სა და ევროკავშირთან, რათა მიეღოთ სამხედრო დახმარება, მათ შორის იარაღი.<sup>91</sup>

უკრაინის მთავრობამ შექმნა სპეციალური ჯგუფები, რომლებიც აგროვებდნენ დოკუმენტურ მასალებს, სადაც ასახული იყო რუსეთის მიერ უკრაინის ტერიტორიაზე ჩადენილი მრავალი სამხედრო დანაშაული. შექმნილი სპეციალური კომიტეტები საერთაშორისო ორგანოებს, მათ შორის გაეროს და სხვა შესაბამის ორგანიზაციებს აწვდიდნენ საბუთებს/მტკიცებულებებს. ასევე, უკრაინამ მიიღო

<sup>90</sup> Wesolowski, Kathrin. "Fake news further fogs Russia's war on Ukraine." *Deutsche Welle*. 04.08.2022. <https://www.dw.com/en/fact-check-fake-news-thrives-amid-russia-ukraine-war/a-61477502> (05.10.2025).

<sup>91</sup>David L. Stern, "As U.S. rushes to send military aid, Ukrainians applaud lobbying effort", *The Washington Post*, April 29, 2024. <https://www.washingtonpost.com/world/2024/04/29/ukraine-lobbying-military-aid-war/> (07.10.2025).

გადაწყვეტილება, რომ რუსეთის წინააღმდეგ ეჩივლა ჰააგის საერთაშორისო სასამართლოში.<sup>92</sup>

უკრაინის წარმატებული საინფორმაციო კამპანიების მნიშვნელოვანი ნაწილი იყო ვოლოდიმირ ზელენსკის სიტყვით გამოსვლები სხვადასხვა ქვეყნის პარლამენტებში. 2022 წლის თებერვლიდან აგვისტომდე მას 19 გამოსვლა ჰქონდა, რაც კრიტიკული აღმოჩნდა საერთაშორისო მხარდაჭერის, მათ შორის სამხედრო და ეკონომიკური დახმარების მისაღებად.<sup>93</sup>

### დასკვნა

რუსეთ-უკრაინის ომმა ნათლად დაადასტურა, რომ კლასიკური სახმელეთო ბრძოლის ველის პარალელურად საინფორმაციო ომის ველზე – ნარატივებს, ტექსტებს, ფოტოებს, ვიდეო- თუ აუდიომასალებს მომაკვდინებელი ძალის მქონე ჭურვების ძალა აქვს და თითოეულ მათგანს ბრძოლის ველზე მყოფთა ქცევის წესის შეცვლა შეუძლია. კრემლის ჰიბრიდული ოპერაციები: დეზინფორმაცია, კიბერშეტევები და მანიპულაცია მიზნად ისახავდა ფსიქოლოგიური მდგომარეობის დასუსტების ხარჯზე, ბრძოლის ჟინის, რწმენის დაკარგვას და პანიკის დათესვას, ასევე, საერთაშორისო მხარდაჭერის შერყევას. უკრაინამ კი, ეფექტური სტრატეგიული კომუნიკაციებით, შეძლო საზოგადოებრივი მედეგობის გაძლიერება, ეროვნული ერთიანობის შენარჩუნება და საერთაშორისო მხარდაჭერის მოპოვება. ზელენსკისა და მისი გუნდის მიერ ინფორმაციის სწრაფი და კოორდინირებული გავრცელება იქცა თანამედროვე ომის ერთ-ერთ ყველაზე წარმატებულ საინფორმაციო კამპანიად. უკრაინამ ეფექტურად გამოიყენა სოციალური მედია რუსული დეზინფორმაციის გასაწეიტრალეზად და ობიექტური რეალობის წარმოსაჩენად. უკრაინის პრეზიდენტი თავად გახდა მთავარი სპიკერი და მედიისათვის ინფორმაციის მიღების პირველი წყარო. ასევე, სწორად იქნენ შერჩეული სხვა სპიკერებიც. მათ შორის იყვნენ სამხედროები, რომლებიც თვითმხილველების სახით აქვეყნებდნენ ვიდეოებსა და ფოტოსურათებს რუსეთის სამხედრო წარუმატებლობების შესახებ, რაც მკაფიო

<sup>92</sup> Amnesty International. *Ukraine: Ukrainian fighting tactics endanger civilians*. (2022) <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/08/ukraine-ukrainian-fighting-tactics-endanger-civilians/> (07.09.2025).

<sup>93</sup> Linnea Hallgren, 2025. "The Symbiotic Relationship between Volodymyr Zelensky and Western News: Authenticity and Performance in Ukraine's Fight against Russia", *Media, War & Conflict* 18 (4) (2025), 197–213. <https://doi.org/10.1177/17506352241307014> (07.10.2025).

პასუხი იყო რუსულ პროპაგანდაზე. ეს ტაქტიკა მჭიდროდ იყო დაკავშირებული ეროვნულ მობილიზაციასთან – სამოქალაქო მედეგობის გაძლიერებასთან და საერთაშორისო პარტნიორების მხარდაჭერის მოპოვებასთან, რაც კრიტიკულად მნიშვნელოვანი იყო ომის თავდაპირველ ფაზაში. აღნიშნული შედეგი სწორედ მიზანმიმართული და კოორდინირებული სტრატეგიული კომუნიკაციების საშუალებით გახდა შესაძლებელი, რამაც უზრუნველყო ქვეყნის ინფორმაციული მდგრადობა და ერთიანი ნარატივის შენარჩუნება.

### გამოყენებული ლიტერატურა

1. Amnesty International. 2022. *Ukraine: Ukrainian fighting tactics endanger civilians*. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/08/ukraine-ukrainian-fighting-tactics-endanger-civilians/> (07.09.2025).
2. Devlin, Kayleen & Olga Robinson. "Ukraine crisis: Is Russia waging an information war?" *BBC News*. 23.02.2022. ხელმისაწვდომია აქ: <https://www.bbc.com/news/60292915> (07.10.2025).
3. EUvsDisinfo. 2022. *The Kremlin's Playbook: Fabricating Pretext to Invade Ukraine - More Myths*. <https://euvsdisinfo.eu/the-kremlins-playbook-fabricating-pretext-to-invade-ukraine-more-myths/> (07.10.2025).
4. Hallgren, Linnea. "The Symbiotic Relationship between Volodymyr Zelensky and Western News: Authenticity and Performance in Ukraine's Fight against Russia." *Media, War & Conflict* 18 (2025): 197–213. <https://doi.org/10.1177/17506352241307014> (07.10.2025).
5. Michelsen, Nicholas, and Thomas Colley. "The Field of Strategic Communications Professionals: A New Research Agenda for International Security", *European Journal of International Security* 4, no. 1 (2019): 61–78. <https://doi.org/10.1017/eis.2018.9>. <https://doi.org/10.1017/eis.2018.9>. (07.10.2025).
6. NATO. 2023. *Resilience in NATO*. [https://www.act.nato.int/article/resilience-in-nato/?utm\\_source=chatgpt.com](https://www.act.nato.int/article/resilience-in-nato/?utm_source=chatgpt.com) (04.10.2025).
7. Oxford Learner's Dictionaries. „Resilience.“ <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/resilience?q=resilience> (04.10.2025).
8. President of Ukraine. Official Website of the President of Ukraine. 08.10.2025. <https://www.president.gov.ua/en>
9. Romero, Luiz. "How a Purported Fact-Checking Site Spreads Russian Propaganda." *Global Investigative Journalism Network*. 01.09.2022 <https://gijn.org/stories/how-a-purported-fact-checking-site-spreads-russian-propaganda/> (07.09.2025).

10. Stern, David L. "As U.S. rushes to send military aid, Ukrainians applaud lobbying effort." *The Washington Post*. 29.04.2024. <https://www.washingtonpost.com/world/2024/04/29/ukraine-lobbying-military-aid-war/> (07.10.2025).
11. The Digital Forensic Research Lab. 2024. *Undermining Ukraine: How Russia widened its global information war in 2023*. <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/undermining-ukraine-how-russia-widened-its-global-information-war-in-2023/> (07.10.2025).
12. Wesolowski, Kathrin. "Fake news further fogs Russia's war on Ukraine." *Deutsche Welle*. 04.08.2022. <https://www.dw.com/en/fact-check-fake-news-thrives-amid-russia-ukraine-war/a-61477502> (05.10.2025).
13. აღნიაშვილი, თ. 2024. „სტრატეგიული კომუნიკაციების სახელმძღვანელო.“ თბილისი: საქართველოს სტრატეგიის და განვითარების ცენტრი. <https://www.csd.org.ge/storage/files/doc/stratcom-sakhe.pdf> (04.10.2025).
14. გორდელაძე, მარინა და გიორგი მოლოდინი, „რა არის სტრატეგიული კომუნიკაციები?“, *სოციალურ მეცნიერებათა ვექტორები 1* (თბილისი: საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი). [https://admin.vectors.ge/custom-files/1747917127\\_cd5ab56b5f44921ecbd19f6f77d19e2a.pdf](https://admin.vectors.ge/custom-files/1747917127_cd5ab56b5f44921ecbd19f6f77d19e2a.pdf) (01.10.2025).